

LÖSNINGAR

OPTIONER OCH MATEMATIK (CTH[TMA155],GU[MAM690])

Skrivningsdag: 11 september 2004 fm

Varje uppgift ger maximalt 3 poäng.

1. (Binomialmodellen med $T = 2$, $u = -d > r > 0$) Ett aktiederivat av europeisk typ utbetalar beloppet

$$Y = \max\left(0, \frac{S(1)}{S(0)} - \frac{S(2)}{S(1)}\right)$$

slutdagen $T = 2$. a) Beräkna derivatets pris vid tiden 0. b) Låt $h = (h_S(t), h_B(t))_{t=0}^2$ vara en självfinansierande strategi som replikerar Y dvs uppfyller $V_h(2) = Y$. Bestäm $h_S(0)$.

Lösning: a) Sätt $S(0) = s$ och

$$S(t+1) = S(t)e^{X_{t+1}}, \quad t = 0, 1.$$

Låt $v(t)$ beteckna derivatets pris vid tiden t . Vi har

$$\begin{aligned} v(2)_{|X_1=u, X_2=u} &= (e^u - e^u)^+ = 0 \\ v(2)_{|X_1=u, X_2=d} &= (e^u - e^{-u})^+ = e^u - e^{-u} \\ v(2)_{|X_1=d, X_2=u} &= (e^{-u} - e^u)^+ = 0 \\ v(2)_{|X_1=d, X_2=d} &= (e^{-u} - e^{-u})^+ = 0 \end{aligned}$$

och definieras

$$q_u = \frac{e^r - e^{-u}}{e^u - e^{-u}} = 1 - q_d$$

blir

$$\begin{aligned} v(1)_{|X_1=u} &= e^{-r}(q_u 0 + q_d(e^u - e^{-u})) = q_d e^{-r}(e^u - e^{-u}) \\ v(1)_{|X_1=d} &= e^{-r}(q_u 0 + q_d 0) = 0. \end{aligned}$$

Alltså är

$$v(0) = e^{-r}(q_u q_d e^{-r}(e^u - e^{-u}) + q_d 0)$$

$$= q_u q_d e^{-2r} (e^u - e^{-u}) \leftarrow SVAR$$

b) Kom ihåg att $h(0) = h(1)$. Ekvationerna

$$\begin{aligned} h_S(0) s e^u + h_B(0) B(0) e^r &= q_d e^{-r} (e^u - e^{-u}) \\ h_S(0) s e^{-u} + h_B(0) B(0) e^r &= 0 \end{aligned}$$

ger

$$\begin{aligned} h_S(0) &= \frac{q_d e^{-r} (e^u - e^{-u})}{s(e^u - e^{-u})} \\ &= \frac{q_d e^{-r}}{s} \leftarrow SVAR \end{aligned}$$

2. (Black-Scholes modell för utdelande aktie) Antag $T > 0$ är en konstant. Ett derivat av europeisk typ utbetalar slutdagen T beloppet

$$Y = \max(0, S(T) - S(0)).$$

Beräkna derivatets pris vid tiden 0 då aktien delar ut beloppet $\frac{1}{2}S(0)$ vid tiden $\frac{T}{2}$.

Lösning: Sätt $s = S(0)$ och $D = \frac{1}{2}s$. Alltså är

$$\begin{aligned} \Pi_Y(0) &= e^{-rT} E \left[\left((s - D e^{-r\frac{T}{2}}) e^{(r - \frac{\sigma^2}{2})T + \sigma W(T)} - s \right)^+ \right] \\ &= c(0, s - D e^{-r\frac{T}{2}}, s; T) = (s - D e^{-r\frac{T}{2}}) \Phi(d_1) - s e^{rT} \Phi(d_2) \\ &= s \left[\left(1 - \frac{1}{2} e^{-r\frac{T}{2}} \right) \Phi(d_1) - e^{rT} \Phi(d_2) \right] \end{aligned}$$

där

$$d_1 = \frac{\ln\left(1 - \frac{D}{s} e^{-r\frac{T}{2}}\right) + \left(r + \frac{\sigma^2}{2}\right)T}{\sigma\sqrt{T}} = \frac{\ln\left(1 - \frac{1}{2} e^{-r\frac{T}{2}}\right) + \left(r + \frac{\sigma^2}{2}\right)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

och

$$d_2 = d_1 - \sigma\sqrt{T}.$$

3. Antag $X, Y \in N(0, 1)$ är stokastiskt oberoende. Beräkna

$$E [e^{|X+Y|+|X-Y|}].$$

Lösning: Det gäller att

$$E [X \pm Y] = E [X] \pm E [Y] = 0$$

och

$$E [(X + Y)(X - Y)] = E [X^2] - E [Y^2] = 0.$$

Eftersom

$$E [(X \pm Y)^2] = E [X^2] \pm 2E [X] E [Y] + E [Y^2] = 2$$

följer att $X + Y, X - Y \in N(0, 2)$ och $X + Y$ och $X - Y$ är stokastiskt oberoende. Alltså är

$$\begin{aligned} E [e^{|X+Y|+|X-Y|}] &= E [e^{|X+Y|} e^{|X-Y|}] \\ &= E [e^{|X+Y|}] E [e^{|X-Y|}] = E^2 [e^{|\sqrt{2}X|}] \\ &= \left(\int_{-\infty}^{\infty} e^{\sqrt{2}|x|} e^{-\frac{x^2}{2}} \frac{dx}{\sqrt{2\pi}} \right)^2 = 4 \left(\int_0^{\infty} e^{\sqrt{2}x - \frac{x^2}{2}} \frac{dx}{\sqrt{2\pi}} \right)^2 \\ &= 4e^2 \left(\int_0^{\infty} e^{-\frac{(x-\sqrt{2})^2}{2}} \frac{dx}{\sqrt{2\pi}} \right)^2 = 4e^2 \Phi^2(\sqrt{2}) \leftarrow SVAR. \end{aligned}$$

4. Betrakta binomialmodellen i en period med parametrarna u, d och r . Visa att det existerar ett arbitrage i denna modell om och endast om

$$r \notin]d, u[.$$

5. Antag $0 < t_1 < \dots < t_n$ och att $A_1, \dots, A_n$ är delintervall av $\mathbf{R}$. Visa att

$$\begin{aligned} &P [W(t_1) \in A_1, \dots, W(t_n) \in A_n] \\ &= \int_{A_1} \dots \int_{A_n} \frac{1}{(2\pi)^{\frac{n}{2}} \sqrt{\prod_{k=1}^n (t_k - t_{k-1})}} e^{-\sum_{k=1}^n \frac{(x_k - x_{k-1})^2}{2(t_k - t_{k-1})}} dx_1 \dots dx_n \end{aligned}$$

där $t_0 = 0$ och $x_0 = 0$.